

Nr 65

Utlåtande i anledning av väckta motioner om ersättning till föräldrar för vård av handikappade barn i hemmet.

I de likalydande motionerna nr 348 i första kammaren av herr *Lundström m. fl.* och nr 406 i andra kammaren av herr *Ohlin m. fl.* har framställts yrkanden om ökat stöd till handikappade. Motionerna har, såvitt de avser frågor rörande invaliditetsförmånerna enligt lagen om allmän försäkring — utom vad gäller medelsanvisningen — samt ersättning till föräldrar för vård av handikappade barn i hemmet, hänvisats till lagutskott och i övrigt till statsutskottet. I den mån motionerna hänvisats till lagutskott har de tilldelats andra lagutskottet. Utskottet har tidigare (L²U 45/1963) behandlat frågorna rörande invaliditetsförmånerna enligt lagen om allmän försäkring. I förevarande utlåtande behandlas motionerna i vad gäller ersättning för vård av handikappade barn.

I motionerna, såvitt nu är i fråga, har hemställts, att riksdagen måtte »i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning rörande ersättning till föräldrar för vården av handikappade barn i hemmet».

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft även motionen nr 55 i första kammaren av fru *Hamrin-Thorell*, vilken motion i sin helhet hänvisats till lagutskott. I motionen har hemställts »att riksdagen måtte besluta att ersättning skall utgå till föräldrar för vården av vissa fosterskadade barn enligt i motionen angivna riktlinjer och således antaga följande

Förslag

till

Lag om ersättning till föräldrar för vården av vissa fosterskadade barn

§ 1.

Föräldrar äga i enlighet med vad nedan sägs rätt till ersättning för vård av sådant eget barn under 16 år som under fosterstadiet ådragit sig skada, vilken föranlett särskilt vårdbehov, under förutsättning att det kan antagas att skadan uppkommit under inverkan av läkemedel, som är underkastat statlig läkemedelskontroll.

Ersättning enligt denna lag tillkommer ej föräldrar till barn, som stadigvarande vårdas å anstalt tillhörande staten eller kommun eller å enskild

anstalt till vars drift statsbidrag utgår eller ock genom anstaltens försorg utom densamma.

Ersättning utgår med 3 000 kronor om året för varje barn.

§ 2.

Skulle, sedan ersättning beviljats enligt denna lag, sådana omständigheter inträffa, att förutsättningarna för ersättning enligt 1 §, 1 och 2 stycket, ej längre äro för handen, skall frågan om ersättning ånyo upptagas till prövning.

§ 3.

Fråga om ersättning enligt denna lag prövas av riksförsäkringsverket.

Framställning om ersättning skall vara riksförsäkringsverket till handa senast 3 år efter barnets födelse eller 6 månader efter det skada som ovan i 1 § sägs blivit av föräldrarna känd. Utan hinder av vad här stadgas skall framställning anses hava inkommit i rätt tid därest den kommit riksförsäkringsverket till handa senast den 30 juni 1964.

§ 4.

Det åligger föräldrar, som ingivit framställning om ersättning enligt denna lag, att i enlighet med de föreskrifter som meddelas av Konungen, eller, efter Konungens bestämmande, av riksförsäkringsverket, lämna de uppgifter, som äro av betydelse för tillämpningen av lagen.

§ 5.

Ha föräldrar genom oriktiga uppgifter eller genom underlåtenhet att fullgöra dem åvilande uppgiftsskyldighet eller annorledes förorsakat att ersättning utgått obehörigen, eller ha föräldrar eljest obehörigen uppburit ersättning och ha de skäligen bort inse detta, skall återbetalning ske av utgivet belopp, där ej i särskilt fall anledning föreligger att helt eller delvis eftergiva återbetalningsskyldighet.

§ 6.

Ersättning enligt denna lag, som ej lyfts före utgången av andra året efter det varunder beloppet förfallit till betalning, skall vara förverkad.

§ 7.

Fordran å ersättning enligt denna lag, som inestår hos riksförsäkringsverket, må ej tagas i mät för gäld.

Ej heller må rätt till ersättning överlätas, innan ersättningen är tillgänglig för lyftning.

§ 8.

Föräldrar likställas i denna lag med fader eller moder, som ensam handhar vården av barnet.

Adoptivbarn likställes i denna lag med eget barn.

§ 9.

Mot riks försäkringsverkets beslut, varom i 2 eller 4 § förmåles, föres talan genom besvär hos försäkringsdomstolen.

Besvär skola ingivas eller insändas till riks försäkringsverket. Den omständigheten att besvären ingivits eller insänts direkt till försäkringsdomstolen utgör ej hinder för besvärens upptagande till prövning, därest de inkommit före besvärstidens utgång.

Beträffande tid för anförande av besvär skall tillämpas vad som är föreskrivet i lagen om besvärstid vid talan mot förvaltande myndighets beslut.

§ 10.

De närmare föreskrifter, som finnas erforderliga för tillämpningen av denna lag, meddelas av Konungen eller, efter Konungens bemyndigande, av riks försäkringsverket.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1963.»

Beträffande de skäl motionärerna anført till stöd för sina yrkanden får utskottet, i den mån redogörelse därför icke lämnas i det följande, hänvisa till motionerna II: 406 och I: 55.

Över motionen I: 55 har utskottet i den ordning 46 § riksdagsordningen föreskriver inhämtat yttranden från medicinalstyrelsen och riks försäkringsverket. Yttranden har därjämte på utskottets begäran avgivits av Försäkringskassaförbundet, Svenska stadsförbundet och Svenska landstingsförbundet. Redogörelse för yttrandena lämnas i det följande.

Gällande regler

Folkpension i form av *förtidspension* samt folkpensioneringens särskilda förmåner (*invaliditetstillägg* och *invaliditetsersättning*) till personer med avsevärda vårdbehov, till blinda och till förvärvsarbetande invalider med svåra kroppsliga defekter utgår allenast till den som fyllt 16 år (7 kap. och 9 kap. 2—4 §§ lagen om allmän försäkring). Invaliditetstillägg och invaliditetsersättning utgör för år räknat i princip 30 respektive 50 procent av basbeloppet. För tiden intill utgången av juni 1968 utgår jämlikt 12 § lagen om införande av lagen om allmän försäkring dessa tillägg och ersättningar med fasta belopp om 1 200 respektive 2 000 kronor om året. Före 16 års ålder utgår för det invaliderade barnet — liksom för det friska — i allmänhet endast sedvanligt barnbidrag med 550 kronor om året.

I viss utsträckning lämnas av *landsting* och *primärkommuner bidrag till sjukvård i hemmen*. Denna bidragsform synes ha vuxit fram till följd av platsbristen vid vårdinstitutionerna. Från början torde landstingen ha läm-

nat hemsjukvårdsbidrag endast till långvarigt sjuk som fyllt 16 år. Samtliga landsting utger nu sådana bidrag, och bidragsverksamheten på detta område är av betydande omfattning. Med få undantag utger landstingen numera hemsjukvårdsbidrag även för barn under 16 år. I denna del har verksamheten dock hittills varit av ringa omfattning och avsett högst något hundratal barn.

Villkoren för bidragsgivning varierar starkt mellan olika landstingsområden. Vissa landsting beviljar bidrag efter ekonomisk behovsprövning, andra utan hänsyn till sökandens ekonomiska förhållanden. Några landsting kräver att de bidragssökande skall ha ansökt om intagning på sjukhem men inte kunnat beredas plats. Andra landsting nöjer sig med i viss ordning utfärdade intyg om den sjukes sjukdomstillstånd, vårdbehov samt vårdmöjligheter i det egna hemmet. Berättigade till hemsjukvårdsbidrag är i regel endast kroppssjuka. Bidragen till barn torde i allmänhet avse barn med cerebral pares. Styrelsen för Svenska landstingsförbundet har emellertid rekommenderat landstingen att besluta sådana ändringar i anslagsbestämmelserna att bidrag kan utgå även för neurosedynskadade barn, som vårdas i hemmen och enligt intyg av läkare är i behov av dylikt bidrag.

Bidragens storlek är beroende av om den sjukes vårdare är anhörig eller utomstående. Bidraget till anhörig varierar ofta mellan ett minimibelopp och ett maximibelopp, vilka i flera landsting utgör 100 resp. 300 kr. i månaden. Några landsting tillämpar enhetliga belopp. Flera landsting beviljar högre bidrag än det regelmässigt högsta beloppet, om vårdaren slutat eller avstått från anställning för att i stället vårda den sjuke. Om den sjuke vårdas av annan än anhörig, t. ex. hemsamarit, brukar landstingen beräkna bidraget efter en viss timpenning och ett visst antal vårdtimmar, beroende på vårdbehovet.

Vid sidan av bidrag från landstingen kan långvarigt sjuka för vård i hemmen på en del håll erhålla bistånd direkt från primärkommunerna. Sådant bistånd kan utgå i den formen, att kommunen ställer hemsamarit till den sjukes förfogande utan avgift eller mot en reducerad avgift. Även kontanta bidrag lämnas stundom.

Här må vidare erinras om den verksamhet för vård i enskilda hem av handikappade barn som landstingen bedriver inom ramen för lagen den 5 juni 1954 om undervisning och vård av vissa psykiskt efterblivna. Genom de inom varje landstingsområde inrättade centralstyrelserna för undervisning och vård av psykiskt efterblivna utger sålunda åtskilliga landsting s. k. hemvårdsbidrag för psykiskt efterblivet barn som är inskrivet vid särskola eller vårdanstalt men som vistas i sitt eget hem.

Historik

Statsutskottet yttrade i sitt utlåtande nr 175 år 1956 i anledning av väckta motioner bl. a.

De statliga stödåtgärderna när det gäller psykiskt och fysiskt handikappade barn har övervägande gått ut på att skapa vidgade möjligheter till anstaltsvård av olika slag. Såsom motionärerna anfört torde det emellertid finnas ett icke obetydligt antal föräldrar, som trots stora uppoffringar av både personlig och ekonomisk natur, i det längsta söker vårda sina invalidiserade barn i hemmen. Sannolikt finns det även bland de föräldrar, som nu har handikappade barn på anstalt, åtskilliga vilka skulle föredra att vårda dem i hemmen, om icke ekonomiska skäl hindrat därifrån. Att skapa gynnsammare betingelser för en sådan utveckling synes utskottet stå väl i överensstämmelse med den under senare år alltmer utbredda uppfattningen att kollektiv vård bör i möjlig mån undvikas där sådan icke är påkallad av medicinska eller andra hänsyn.

Utskottet anser därför i likhet med både medicinalstyrelsen och socialstyrelsen att den av motionärerna väckta frågan om statliga stödåtgärder för att underlätta vård i hemmen av invalidiserade barn bör närmare utredas. Som motionärerna framhållit bör i första hand behovet härav undersökas. Den undersökning, som enligt vad medicinalstyrelsen meddelat utföres inom de båda nämnda styrelserna rörande antalet kroniskt sjuka eller invalidiserade barn, vilka vårdas å sjukhus m. fl. vårdanstalter, torde därvid kunna lämna viss ledning. Beträffande formen för eventuella stödåtgärder har motionärerna framfört tanken på ett särskilt statsbidrag eller ett bidrag i anslutning till någon redan existerande form. Utskottet vill med anledning härav endast framhålla, att frågan i första hand synes böra prövas antingen i anslutning till folkpensioneringen, vilken f. n. omfattar invalidiserade barn från och med 16 års ålder, eller i anslutning till de familjepolitiska åtgärderna.

Inom socialdepartementet pågår f. n. ett omfattande utredningsarbete rörande såväl folkpensioneringen som familjepolitiken. Det synes utskottet ligga nära till hands, att den av motionärerna aktualiserade frågan upp- tas till prövning i samband med detta utredningsarbete eller eljest i den ordning som Kungl. Maj:t må finna lämplig.

Statsutskottet hemställde att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t må- te giva till känna vad utskottet anfört.

Utskottets hemställan bifölls av riksdagen.

Remissyttranden

Samtliga remissinstanser har förklarat att frågan om ersättning för neurosedynskadade barn icke bör bli föremål för särreglering utan lösas i samband med den större frågan om ersättning för vård i enskilda hem av handikappade barn.

Pågående utredningsarbete

Frågan om ekonomiskt stöd för vård i enskilda hem av handikappade barn är en av de frågor som hänskjutits till *socialpolitiska kommittén*. I ett den 19 april 1963 dagtecknat, till chefen för socialdepartementet överlämnat stencilerat betänkande (1963:3) har kommittén framlagt förslag om vårdbidrag för svårt handikappade barn.

Kommitténs förslag innebär sammanfattningsvis, att i 9 kap. 3 § lagen om allmän försäkring skall intagas regler om vårdbidrag för vård i enskilda hem av svårt handikappade barn. Vårdbidrag bör enligt förslaget utgå till i enskilda hem vårdade barn under 16 år, om barnet på grund av sjukdom, psykisk efterblivenhet, vanförhet eller annat lyte är varaktigt och i avsevärd omfattning i behov av särskild tillsyn och vård. Bidrag föreslås utgå utan inkomstprövning i form av invaliditetsersättning, d. v. s. med för närvarande 2 000 kronor om året. Antalet bidragsberättigade barn uppskattas till omkring 5 000. Kostnaderna, vilka skall bestridas av staten, beräknas till omkring 10 milj. kr. Bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 juli 1964.

Kommitténs förslag är efter remissbehandling under bearbetning inom socialdepartementet.

I ett interpellationssvar i andra kammaren den 16 maj 1963 anförde *chefen för socialdepartementet, statsrådet Aspling*, med hänvisning till socialpolitiska kommitténs förslag bl. a., att han skulle verka för att sådana åtgärder från samhällets sida, varom var fråga, blev vidtagna.

Utskottet

Folkpension i form av förtidspension samt folkpensioneringens särskilda förmåner (invaliditetstillägg och invaliditetsersättning) till personer med avsevärda vårdbehov, till blinda och till förvärvsarbetande invalider med svåra kroppsliga defekter utgår allenast till den som fyllt 16 år. Invaliditetstillägg och invaliditetsersättning utgör för år i princip 30 respektive 50 procent av basbeloppet. För tiden intill utgången av juni 1968 utgår dessa tillägg och ersättningar emellertid med fasta belopp om 1 200 respektive 2 000 kronor för år. Före 16 års ålder utgives för invaliderade barn — liksom för friska — i allmänhet endast sedvanligt barnbidrag med 550 kronor om året.

I viss utsträckning lämnar landsting och primärkommuner bidrag till sjukvård i hemmet. Från början torde landstingen ha lämnat hemsjukvårdsbidrag endast till långvarigt sjuk som fyllt 16 år. Samtliga landsting utger nu sådana bidrag, och bidragsverksamheten på detta område är av betydande omfattning. Med få undantag utger landstingen numera hemsjukvårdsbidrag även för barn under 16 år. Villkoren för bidragsgivning-

en varierar starkt mellan olika landstingsområden. Vissa landsting beviljar bidrag efter ekonomisk behovsprövning, andra utan hänsyn till sökandens ekonomiska förhållanden. Några landsting kräver att de bidragssökande skall ha ansökt om intagning på sjukhem men inte kunnat beredas plats. Andra landsting nöjer sig med i viss ordning utfärdade intyg om den sjukes sjukdomstillstånd, vårdbehov samt vårdmöjligheter i det egna hemmet. Bidragens storlek är beroende av om den sjukes vårdare är anhörig eller utomstående. Bidraget till anhörig varierar ofta mellan ett minimibelopp och ett maximibelopp, vilka i flera landsting utgör 100 respektive 300 kronor i månaden. Några landsting tillämpar enhetliga belopp. Flera landsting beviljar högre bidrag än det regelmässigt högsta beloppet, om vårdaren slutat eller avstått från anställning för att i stället vårda den sjuke. Vid sidan av bidrag från landstingen kan långvarigt sjuka för vård i hemmen på en del håll erhålla bistånd direkt från primärkommunerna. Sådant bistånd kan utgå i den formen, att kommunen ställer hemsamarit till den sjukes förfogande utan avgift eller mot en reducerad avgift. Även kontanta bidrag lämnas stundom.

I motionerna I: 348 och II: 406, såvitt nu är i fråga, yrkas utredning rörande ersättning till föräldrar för vård av handikappade barn i hemmet. En sådan vårdersättning bör enligt motionärernas mening vara första etappen i strävandena att låta samhället övertaga merkostnaderna för vården av handikappade barn. I avbidan på införandet av ett allmänt bidrag för hemsjukvård av sådana barn yrkas i motionen I: 55 att frågan löses särskilt för de barn som under fosterstadiet orsakats invalidiserande skador under inverkan av läkemedel, som är underkastat statlig läkemedelskontroll. Motionären föreslår att bidrag skall utgå med 3 000 kronor om året.

Över motionen I: 55 har utskottet inhämtat yttranden från olika myndigheter och sammanslutningar. Samtliga remissinstanser har förklarat att frågan om bidrag för sådana barn som avses i motionen icke bör bli föremål för särreglering utan lösas i samband med det större problemet om ersättning för vård i enskilda hem av handikappade barn över huvud.

Socialpolitiska kommittén har i ett den 19 april 1963 dagtecknat betänkande framlagt förslag om vårdbidrag för svårt handikappade barn. Kommitténs förslag innebär sammanfattningsvis, att i lagen om allmän försäkring skall intagas regler om vårdbidrag för vård i enskilda hem av svårt handikappade barn. Vårdbidrag bör enligt förslaget utgå till i enskilda hem vårdade barn under 16 år, om barnet på grund av sjukdom, psykisk efterblivenhet, vanförhet eller annat lyte är varaktigt och i avsevärd omfattning i behov av särskild tillsyn och vård. Bidrag föreslås utgå utan inkomstprövning i form av invaliditetsersättning, d. v. s. med för närvarande 2 000 kronor om året. Kommitténs förslag är efter remissbehandling under bearbetning inom socialdepartementet.

I ett interpellationssvar i andra kammaren den 16 maj 1963 anförde chefen för socialdepartementet med hänvisning till socialpolitiska kommitténs

förslag bl. a., att han skulle verka för att sådana åtgärder från samhällets sida, varom var fråga, blev vidtagna.

Det förslag som framlagts av socialpolitiska kommittén torde efter vad som nu kan bedömas i stort sett motsvara de önskemål som framförts av motionärerna. Frågorna om bidragets utformning i detalj och om bidragsbeloppets storlek kommer under riksdagens bedömande i samband med att proposition med förslag till lagstiftning i frågan framlägges. Sådan proposition synes med hänsyn till chefens för socialdepartementet nyss återgivna uttalande kunna förväntas inom en nära framtid. Enligt utskottets mening erfordras därför icke nu något ställningstagande av riksdagen i ämnet.

På grund av vad ovan anförts får utskottet hemställa,

A. att motionen I: 55 icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd, samt

B. att motionerna I: 348 och II: 406, i vad de avser ersättning för vård av handikappade barn i hemmet, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 12 november 1963

På andra lagutskottets vägnar:

AXEL STRAND

Vid detta ärendes behandling har närvarit

från första kammaren: herrar Strand, Nils Elowsson, Axel Svensson, fru Hamrin-Thorell, fröken Nordström, herrar Lars Larsson, Hübinette och Thorsten Larsson;

från andra kammaren: herrar Anderson i Sundsvall, Nilsson i Göteborg, Rimmerfors, fröken Wetterström, fru Ekendahl*, fröken Sandell, herrar Johansson i Södertälje och Gustavsson i Alvesta.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservationer

I. av fru *Hamrin-Thorell*, fröken *Nordström* och herr *Anderson* i Sundsvall, vilka ansett

dels att det avsnitt i utskottets yttrande som börjar å s. 7 med orden »Över motionen I: 55» och slutar med orden »riksdagen i ämnet» bort ersättas med text av följande lydelse:

»Vården i hemmet av svårt handikappade barn är en kvalificerad uppgift som förutom stora personliga uppoffringar av föräldrarna kräver avsevärda ekonomiska insatser. Föräldrar kan tvingas att helt eller delvis avstå från förvärvsarbete. Det är i många fall önskvärt att specialutbildad personal hjälper föräldrar med träning och vård av ett handikappat barn i hemmet, där det över huvud taget är möjligt att uppbringa kunnig arbetskraft. Merkostnaden för barnets skötsel blir i nämnda fall betydande.

Målsättningen för samhällets åtgärder bör — i likhet med vad som framhålls i motionerna I: 348 och II: 406 — vara, att merkostnaderna för vården av handikappade barn i jämförelse med kostnaderna för vården av friska barn övertages av samhället.

Samhällets hjälpinsatser är för närvarande klart otillräckliga. Utskottets beskrivning ovan av den mycket skiftande praxis vid utgivande av bidrag som råder mellan skilda landsting och kommuner ger klart belägg för behovet av enhetliga statliga bidrag.

I motionen I: 55 föreslås att, i avvaktan på en mera generell lösning, en särskild vårdersättning på 3 000 kr. årligen skall beslutas för den grupp av barn, som gravt skadats såsom foster på grund av att modern använt sig av läkemedelspreparat, vilket varit underkastat statlig läkemedelskontroll. Främst avses de neurosedynskadade barnen.

Utskottet finner det angeläget att framhålla att omständigheterna för de fosterskadade barn, som avses i motionen I: 55, och deras föräldrar är sådana, att de motiverar ett omedelbart beslut. Föräldrarna till dessa barn anser med rätta att samhället bär en del av ansvaret för dessa barns handikapp, eftersom ifrågavarande läkemedel varit underkastat statlig läkemedelskontroll. Mödrarna till barnen har haft anledning att förlita sig på den garanti mot skadeverkningar som denna kontroll innebär.

Vårdbehovet för dessa barn är i flera fall brådskande och ytterligt omfattande. Den intensiva träning som behövs för att ge gravt neurosedynskadade barn en möjlighet till ett mera normalt liv måste sättas in på ett mycket tidigt stadium. Neurosedynbarnen torde nu ha en medelålder av 1 1/2—2 år. Förslaget i motionen I: 55 uppfyller kravet på en snabb och relativt omfattande hjälpinsats. Ett bidrag på 3 000 kronor om året kan under inga omständigheter anses vara för högt. Även om man på formella grunder skulle finna skäl mot en särreglering, vore det enligt utskottets mening föga ansvarsmedvetet att fördröja hjälpinsatserna. Ett beslut om bidrag till neurosedynbarnen bör ses som ett första steg, vilket snarast möjligt bör följas av beslut om generellt stöd till handikappade barn i allmänhet. Utskottet tillstyrker således motionen.

Socialpolitiska kommittén har i ett i april i år lämnat betänkande föreslagit en särskild vårdersättning för handikappade barn i allmänhet. Chefen för socialdepartementet har i ett interpellationssvar i maj i år lovat att verka i förslagets riktning.

Utskottet anser att ett kommande beslut om generella statliga bidrag för vården av handikappade barn i hemmet snarast bör komma till stånd. Utskottet föreslår alltså, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t begär förslag till 1964 års vårriksdag, så att beslut kan fattas som träder i kraft fr. o. m. nästa budgetår.

Det statliga bidraget till vården av handikappade barn i hemmet bör omfatta dels en generell, dels en behovsprövad bidragsform. Den behovspröva- de bidragsformen kan antingen göras helt statlig eller landstingskommunal. Statligt stöd till en landstingskommunal bidragsform kan övervägas.»

dels ock att utskottet bort hemställa

»A. att riksdagen i anledning av motionen I: 55 måtte för sin del antaga följande

Förslag

till

Lag

om ersättning till föräldrar för vården av vissa fosterskadade barn

1 §.

Föräldrar äga i enlighet med vad nedan sägs rätt till ersättning för vård av sådant eget barn under 16 år som under fosterstadiet ådragit sig skada, vilken föranlett särskilt vårdbehov, under förutsättning att det kan antagas att skadan uppkommit under inverkan av läkemedel, som är underkastat statlig läkemedelskontroll.

Ersättning enligt denna lag tillkommer ej föräldrar till barn, som stadigvarande vårdas å anstalt tillhörande staten eller kommun eller å enskild anstalt till vars drift statsbidrag utgår eller ock genom anstaltens försorg utom densamma.

Ersättning utgår med 3 000 kronor om året för varje barn.

2 §.

Skulle, sedan ersättning beviljats enligt denna lag, sådana omständigheter inträffa, att förutsättningarna för ersättning enligt 1 §, första och andra styckena, ej längre äro för handen, skall frågan om ersättning ånyo upp- tagas till prövning.

3 §.

Fråga om ersättning enligt denna lag prövas av riksförsäkringsverket.

Framställning om ersättning skall vara riksförsäkringsverket till handa senast 3 år efter barnets födelse eller 6 månader efter det skada som ovan i 1 § sägs blivit av föräldrarna känd. Utan hinder av vad här stadgas skall framställning anses hava inkommit i rätt tid därest den kommit riksför- säkringsverket till handa senast den 30 juni 1964.

4 §.

Det åligger föräldrar, som ingivit framställning om ersättning enligt denna lag, att i enlighet med de föreskrifter som meddelas av Konungen, eller, efter Konungens bestämmande, av riksförsäkringsverket, lämna de uppgifter, som äro av betydelse för tillämpningen av lagen.

5 §.

Ha föräldrar genom oriktiga uppgifter eller genom underlåtenhet att fullgöra dem åvilande uppgiftsskyldighet eller annorledes förorsakat att ersättning utgått obehörigen, eller ha föräldrar eljest obehörigen uppburit ersättning och ha de skäligen bort inse detta, skall återbetalning ske av utgivet belopp, där ej i särskilt fall anledning föreligger att helt eller delvis eftergiva återbetalningsskyldighet.

6 §.

Ersättning enligt denna lag, som ej lyfts före utgången av andra året efter det varunder beloppet förfallit till betalning, skall vara förverkad.

7 §.

Fordran å ersättning enligt denna lag, som inestår hos riksförsäkringsverket, må ej tagas i mät för gäld.

Ej heller må rätt till ersättning överlåtas, innan ersättningen är tillgänglig för lyftning.

8 §.

Föräldrar likställas i denna lag med fader eller moder, som ensam handhar vården av barnet.

Adoptivbarn likställas i denna lag med eget barn.

9 §.

Mot riksförsäkringsverkets beslut, varom i 2 eller 4 §§ förmäles, föres talan genom besvär hos försäkringsdomstolen.

Besvär skola ingivas eller insändas till riksförsäkringsverket. Den omständigheten att besvären ingivits eller insänts direkt till försäkringsdomstolen utgör ej hinder för besvärens upptagande till prövning, därest de inkommit före besvärstidens utgång.

Beträffande tid för anförande av besvär skall tillämpas vad som är föreskrivet i lagen om besvärstid vid talan mot förvaltande myndighets beslut.

10 §.

De närmare föreskrifter, som finnas erforderliga för tillämpningen av denna lag, meddelas av Konungen eller, efter Konungens bemyndigande, av riksförsäkringsverket.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1964.

B. att riksdagen i anledning av motionerna I: 348 och II: 406, i vad de avser ersättning för vård av handikappade barn i hemmet, måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t begära

Andra lagutskottets utlåtande nr 65 år 1963

förslag till 1964 års vårriksdag om dels ett generellt statligt bidrag till vården av handikappade barn i hemmet, dels ett behovsprövat bidrag för sådan vård, samt

C. att förevarande motioner, nämligen

1) motionen I: 55 och

2) motionerna I: 348 och II: 406, i vad de avser ersättning för vård av handikappade barn, i den mån de icke kan anses besvarade genom vad utskottet under A. och B. hemställt, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.»

II av herr *Rimmerfors*.